

Aine: Muusika

1. Üldalused

1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1.1.1. Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

1. osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
2. laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning vastavalt võimetele ühe- ja/või kahehäälses kooris;
3. laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;
4. laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
5. lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
6. rakendab pillimängu kaasmängudes;
7. kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
8. kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;
9. väärtustab enese ja teiste loomingut;
10. mõistab laulupeo tähendust.

1.1.2. Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

1. osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
2. laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
3. oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
4. oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause;
5. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
6. kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;

7. julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
8. kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning suunavate küsimuste abil oma arvamuse põhjendamisel; mõistab autorsuse tähendust;
9. eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
10. leiab iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
11. tunneb huvi oma kooli ja paikkonna muusikaelu ning -sündmuste vastu ja osaleb selles, mõistab laulupeo traditsiooni tähendust.

1.1.3. Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

1. huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
2. teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel;
3. osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansamblis);
4. arendab loomeideid muusikalise eneseväljenduse kaudu: katsetab ideid muusikategevustes, leiab lahendusi esile kerkinud probleemidele, hindab isikupära ja erinevaid lahendusi ning on püsiv ja järjekindel;
5. tunnetab ja rakendab liikudes muusika karakterit ja väljendusvahendeid;
6. väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja laulja ja/või pillimängijana ning osaleb laulupidudel;
7. teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust;
8. tegutseb eetilisel ja ohutult (sh autoriõigust arvestades) nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse;
9. valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d), hindab oma kogemust ja jagab seda kaaslastega;
10. teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältsed, rütmifiguurid ja pausid: kaheksandiktaktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt; ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivõti repertuaarist tulenevalt; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele;
11. mõistab, kuidas huvi muusika vastu ning muusikaoskused võimaldavad kujundada sellest elukestva harrastuse või elukutse.

1.2 Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstide valdkonna aineid põhikoolis ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku maailmapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas. Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Arendatakse mõtlemise paindlikkust ning avatust kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetab toimetulekut kiiresti muutuvast ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist teistes õppeainetes, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitvse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab läheneda loovalt probleemidele ning väärtustada erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Muusikal kui universaalsel suhtlusvahendil on läbi aegade olnud tähtis osa laste ja noorte vaimsel, moraalsel ning esteetilisel kasvatamisel. Muusikaõpetuse taotlus on luua muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem. Üldhariduskooli muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodile ja Carl Orffi pedagogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagogika teadmusele ja kogemusele. Muusikaga tegelemine rikastab tundeelu, kujundab esteetilisi hoiakuid ja kultuurilisi tõekspidamisi. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset. Muusikaõpetuses tähtsustatakse:

- 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;
- 2) loomingulist eneseväljendust;
- 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;
- 4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;
- 5) muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel;
- 6) õppija huvi ja isikupära.

Valdkonnasisene lõiming tugineb kunsti ja muusika kokkupuutepunktidele. Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on aga erialade väljendusvahenditest lähtuvalt ainuomane; ka kontseptsioonide sisu ei pruugi kattuda. Seetõttu on kunsti ja muusika lõimingukeskmeks ühised aspektid:

- 1) teose, autori ja loomingu määratlus;
- 2) esitus ja tõlgendus (interpreteerimine) ning kriitika;
- 3) ajalooliselt interdistsiplinaarsed kunstid (sõna-, muusika- ja tantsuteater, film);
- 4) nüüdisaegsed mitmemeelelised kunstinähtused (video ja performance, meie aja tsirkus, installatiivne, uusmeedia kunst jms).

2. Temaatiline planeerimine astmeti ja klassiti

2.1. I kooliaste

2.1.1. 1. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
----------	--------------	--------------------------------	------------------------

Laulmine Laulmise reeglid. Mõisted. Sõnad ja viis. Noodid Rahvalaul. Lauluhääl. Tähestik. Numbrid. Helilooja. Luuletaja. Marss.	Õpilane: - laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni tekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; - mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeolelu; - mõistab oskussõnade tähendust: „noodid“; - tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeolelu ja ülesehitust liikumise kaudu; - mõistab oskussõnade tähendust: helilooja, luuletaja, marss.	Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Eesti keel: õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine Matemaatika: arvud, liitmine-lahutamine, loendamine, loogika, mälu.
Sügis Sügiskuud. Rütmid. Rütmivormid: samm, jooksen, seis. Mardi- ja Kadripäev. Helid: kõrge, madal, valju, vaikne.	Õpilane : - teab sügiskuude nimetused; - mõistab rütmifiguure: samm, jooksen, seis; - laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause; - eristab helikõrgust ja dünaamikat; - laulab sügislaule; - oskab rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus, rütm; - laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendri tähtpäevadega.	Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Kunst/loodusõpetus: loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös). Inimeseõpetus: kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad; aeg (tempo) liiklus.
Meetrum	Õpilane mõistab oskussõnade „meetrum“ tähendust ja kasutab seda praktikas.	Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas.	Matemaatika: helipikkus, helikõrgused, taktimõõt, laulu osad.

Takt Taktijoon. Taktimõõt.	Õpilane mõistab oskussõnade: „takt“, „taktijoon“, „taktimõõt“ tähendust ja kasutab seda praktikas.		Matemaatika: loogika.
Refrään	Õpilane mõistab oskussõnade: „refraän“ tähendust ja kasutab seda lauludes.		Matemaatika: sümbolid.
Kordusmärgid	Õpilane mõistab oskussõnade: „kordusmärgid“tähendust ja kasutab seda lauludes.		Matemaatika: sümbolid.
Rütm (ta-a) Vihmapiisad.	Õpilane mõistab rütmifiguure „seis“ tähendust ja kasutab seda lauludes.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.	Matemaatika: noodiväärtused. Tööõpetus: rütmikaardid. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.
Paus	Õpilane oskab rütmifiguure „paus“ ja kasutab seda lauludes.		Matemaatika: loogika.
Piano-forte	Õpilane kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.		Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted.
Pillimäng Sümfooniaorkester. Kehapill. Rütmipillid. Isetehtud pillid.	Õpilane: - kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des;	Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes	Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine.

Jõulud. Talvekuud.	- väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu; - laulab eakohaseid laste-, mängulaule; - oskab nimetada talvekuud.	väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust.	Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineatsioon, hingamine, õiged mänguvõtted.
Astmed SO, MI Kellade kõla. Rütmisaade.	Õpilane: - laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid); - kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuv tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas.	Matemaatika: helipikkused, helikõrgused.
Regilaul	Õpilane: - laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses; kalendritähtpäevadega; - laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; - mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu.		Kehaline kasvatus: muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Eesti keel: liisusalmide loomine.
Noodijoonestik Noodid - astmenimed.	Õpilane: - mõistab noodijoonestiku ning astmenimetusi; - kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).		Matemaatika: joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid.

Aste RA Astmetrepp. Vastlad.	Õpilane: - õpib tundma astmeid SO, MI, RA ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi; - laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).		
Rütm (ta-a-a) Eesti iseseisvuspäev. Eesti lipp. Eesti hümn.	Õpilane: - tunnetab rütmi (ta-a-a); - laulab laule Eestist; - teab Eesti vapi, Eesti lippu värvid; - tutvustab Eesti hümniga; - mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus, rütm; - oskab kuulamise järgi tunnetada Eesti hümn.	Väärtused ja kõlblus ning Kultuuriline identiteet: õpilane väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks.	Inimeseõpetus: aeg (tempo). Kodu- ja kodumaa.
Tants Rahvatants. Balett. Peotants. Pop-tants.	Õpilane: - tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; - tantsib eesti laulu- ja ringmänge; - kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises); - oskab kuulamise järgi tunnetada: rahvatantsu, balletti, peotantsu, pop-tantsu.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.	Kehaline kasvatus: muusika liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineerimine.

Kevad Kevadkuud. Kevadpühad. Rütmikellad.	Õpilane: - teab kevadkuude nimetused; - laulab kevadpühade laulud;teab rütmikelladest; - laulab laule kevadest; - loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.		Kunst: kõlavärv. Kehaline kasvatus: muusika kujutamine liikumise kaudu. Loodusõpetus: loodushääled, keskkonna hääled.
Muusika kuulamine Ludwig van Beethoven. Wolfgang Amadeus Mozart. Loomad metsas. Putukate lend. Rütmimajad. Suvekuud.	Õpilane: - on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika); - kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; - väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi (Beethoveni ja Mozarti elulood).	Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Kirjandus: autorlus.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Luulekonkurss. Sügisnäitus.	Aastaajad. Sügis. Sõnavara: sügis, sügise märgid, sügiskuud, saak, mets, okas- ja lehtpuud, köögiviljad, juurviljad, puuviljad, marjad, seemned.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, sügislaulud, tantsud.
Mardi-, Kadripäev. Jõulukaunistused. Jõululaat. Aastavahetuse pidu.	Asjad ja materjalid. Sõnavara: looduslik, tehisklik, tahke, vedel, sulamine, tahkumine, materjal, kivi, plast, metall, puit, taaskasutus.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, Mardi-ja Kadri laulud; jõululaulud, tantsud.

Talvejoonistuste- ja luulekonkurss.	Aastaajad. Talv. Sõnavara: talv, talve märgid, talvekuud, metsloomad, talveuni, paigalinnud, talvised tegevused, tähtpäevad, kodukoht.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, jõululaulud, tantsud.
Teatevõistlused (südamenädal).	Elus ja eluta. Sõnavara: elusloodus, eluta loodus, elus- ja eluta looduse tunnused.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, laulud.
Perepäev.	Aastaajad. Kevad. Sõnavara: kevad, kevade märgid, kevadkuud, soojus, valgus, rändlinnud, kodulinnud, koduloom, ilm, temperatuur, tuul, pilvisus, termomeeter.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, kevadlaulud, tantsud.
Aastaaegade õpimapp.	Aastaajad. Suvi. Sõnavara: suvi, suve märgid, suvekuud, vesi, vee omadused, vee olekud, vee puhtus.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, suvelaulud, tantsud.
Õppepäev väljaspool kooli - meeled ja avastamine.	Inimese meeled ja avastamine. Sõnavara: omadus, meeled, nägemine, kuulmine, haistmine, maitsmine, kompimine.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, laulud, tantsud.

2.1.2. 2. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine Sõnad ja viis. Sõnade ostinato. Noodid. Rahvalaul. Kiigelaul.	Õpilane: - laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis; - laulab eakohaseid laste-, mängulaule; - kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);	Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Eesti keel: õõigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine Matemaatika: arvud, liitmine-

Lauluhääl. Tähestik. Numbrid. Helilooja, luuletaja, marss. Sügis Sügiskuud. Rütmid Rütmivormid: samm, jooksen, seis. Mardi- ja Kadripäev Helid: kõrge, madal, forte, piano.	- tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; - mõistab oskussõnade tähendust: helilooja, luuletaja, marss. Õpilane: - teab sügiskuude nimetused; - mõistab rütmifiguure: samm, jooksen, seis; - laulab sügislaule; - oskab rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; - laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; - laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause; - eristab helikõrgust ja dünaamikat.		lahutamine, loendamine, loogika, mälu. Kunst/loodusõpetus: loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös). Inimeseõpetus: kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus.
Meetrum	Õpilane teab oskussõnade „meetrum“.	Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas;	Matemaatika: helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu osad.
Takt Taktijoon. Taktimõõt 2/4, 3/4.	Õpilane teab oskussõnade „takt“, „taktijoon“, „taktimõõt“.		Matemaatika: loogika.
Refrään	Õpilane teab oskussõnade „refraään“.		Matemaatika: sümbolid.

Kordusmärgid	Õpilane teab oskussõnade „kordusmärgid“.		Matemaatika: sümbolid.
Rütm (ta-a) Rütmirongid. Vihmapiisad.	Õpilane: - tunnetab rütmid (ta-a); - laulab laule Eestist; - mõistab rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus, rütm.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.	Matemaatika: noodivältused Tööõpetus: rütmikaardid. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.
Paus	Õpilane mõistab rütmifiguure „paus“ tähendust.		Matemaatika: loogika.
Piano Forte Dünaamika lained	Õpilane: - mõistab dünaamilised terminid: piano, forte; - kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; - väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.		Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted.
Pillimäng Sümfooniaorkester. Kehapill. Rütmipillid. Isatehtud pille. Jõulud. Talvekuud.	Õpilane: - kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des; - väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu; - laulab eakohaseid laste-, mängulaule; - oskab nimetada talvekuud; - rakendab pillimängu kaasmängudes;	Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust.	Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine. Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted.

	- kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).		
Astmed: alumised RA ja SO Kellade kõla. Rütmisaade.	Õpilane laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvas tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas;	Matemaatika: helipikkused, helikõrgused.
Regilaul	Õpilane: - laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; - laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; - mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meelevõtte.		Kehaline kasvatus: muusikapala meelevõtte ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Eesti keel: liisusalmide loomine.
Noodijoonestik Noodid - astmenimed.	Õpilane mõistab noodijoonestiku ning astmenimetusi.		Matemaatika: joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid.
Aste LE Astmetrepp. Vastlad.	Õpilane: - õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE ja tajuma astmemudeleid kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi;		

	- laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).		
Rütm (ta-a-a) Eesti iseseisvuspäev. Eesti lipp. Eesti hümn.	Õpilane: - tunnetab rütmi (ta-a-a); - laulab laule Eestist; - teab Eesti vapi, Eesti lippu värvid; - laulab Eesti hümn (1 salm); - mõistab rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus, rütmifiguurid; - oskab kuulamise järgi tunnetada Eesti hümn.	Väärtused ja kõlblus: ning Kultuuriline identiteet: õpilane väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks.	Inimeseõpetus: aeg (tempo). Kodu- ja kodumaa.
Tants Rahvatants. Ballett. Peotants. Pop-tants.	Õpilane: - tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; - oskab kuulamise järgi tunnetada: rahvatantsu, balletti, peotantsu, pop-tantsu.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.	Kehaline kasvatus: muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon.
Kevad Kevadkuud. Kevadpühad. Rütmikellad.	Õpilane: - teab kevadkuude nimetused; - laulab kevadpühade laulud; - teab rütmikelladest; - laulab laule kevadest; - loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.		Kunst: kõlavärv. Kehaline kasvatus: muusika kujutamine liikumise kaudu. Loodusõpetus: loodushääled, keskkonna hääled.

Muusika kuulamine Antonio Vivaldi. Riho Päts. Wolfgang Amadeus Mozart. Loomad metsas. Lillede muusika. Rütmimajad. Suvekuud.	Õpilane: - on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika); - kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; - väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi (Beethoveni ja Mozarti elulood).	Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Kirjandus: autorlus.
---	--	--	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Sügisnäitus, luulekonkurss. perepäev.	Organismid ja elupaigad. Sõnavara: puu, põõsas, rohttaim, teravili, juur, vars, leht, õis, vili, keha, pea, jalad, saba, kael, tiivad, nokk, suled, karvad, toitumine, kasvamine, elupaik, kasvukoht, metsloom, koduloom, lemmikloom, soomused, uimed, lõpused, ujulestad.	Muusika kuulamine, kodu- ja metsloomad muusikas, ringmängulaulud, laulumängud, keerukuju mäng.
Liikumispäevik	Inimene. Sõnavara: keha, kehaosad, toit, toiduaine, tervishaigus, asula (linn, alev, küla).	Muusika kuulamine, hommikuvõimlemine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumis-ja keerukuju mängud.
Koolikottide kaalumine.	Mõõtmine ja võrdlemine. Sõnavara: mõõetühik, termomeeter, temperatuur, kaalud, kaalumine, mõõtmine, katse.	Muusika kuulamine, hommikuvõimlemine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumis-ja keerukuju mängud, rütmipillimängud.

Ilmavaatluspäevik.	Ilm. Sõnavara: pilvisus tuul; õhutemperatuur; sademed; vihm, lumi.	Muusika kuulamine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumismängud, rütmipilli mängud; loodushääled (rühmatöö).
---------------------------	--	--

2.1.3. 3. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine Sõnad ja viis. Sõnade ostinato. Noodid. Rahvalaul. Kiigelaul. Lauluhääl. Tähestik. Numbrid Helilooja. Luuletaja. Marss.	Õpilane: - laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis; - laulab eakohaseid laste-, mängulaule; - kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises); - tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; - laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni tekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; - mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; - mõistab oskussõnade tähendust: „noodid“; - mõistab oskussõnade tähendust: helilooja, luuletaja, marss.	Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Eesti keel: õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine. Matemaatika: arvud, liitmine-lahutamine, loendamine, loogika, mälu.
Sügis Sügiskuud. Rütmid	Õpilane: - teab sügiskuude nimetused; - mõistab rütmifiguure: samm, jooksen, seis;		Kunst/loodusõpetus: loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös).

Rütmivormid: samm, jooksen, seis. Mardi- ja Kadripäev Helid: kõrge, madal, forte, piano.	- laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule; - eristab helikõrgust ja dünaamikat; - laulab sügislaule; - oskab rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus, rütmifiguurid; - laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendri tähtpäevadega.		Inimeseõpetus: kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad; aeg (tempo) liiklus. Eesti keel: Eesti keele arendamine.
Meetrum	Õpilane teab oskussõnade „meetrum“.	Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas;	Matemaatika: helipikkus, helikõrgused, taktimõõt, laulu osad.
Takt Taktijoon. Taktimõõt 2/4, 3/4.	Õpilane teab oskussõnade „takt“, „taktijoon“, „taktimõõt“.		Matemaatika: loogika.
Refrään	Õpilane teab oskussõnade „refrään“.		Matemaatika: sümbolid. Eesti keel: Eesti keele arendamine.
Kordusmärgid	Õpilane teab oskussõnade „kordusmärgid“.		Matemaatika: sümbolid.

Rütm (ta-a) Rütmirongid. Vihmapiisad.	Õpilane mõistab rütmifiguure „seis“ tähendust ja kasutab seda lauludes.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.	Matemaatika: noodivältused. Tööõpetus: rütmikaardid. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.
Paus	Õpilane mõistab rütmifiguure „paus“ tähendust		Matemaatika: loogika.
Piano Forte Dünaamika lained	Õpilane: - mõistab dünaamilised terminid: piano, forte; - kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; - väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.		Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted.
Pillimäng Sümfooniaorkester. Kehapill. Rütmipillid. Isetehtud pillid. Jõulud. Talvekuud.	Õpilane: - kasutab keha-, rütm- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des; - väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu; - laulab eakohaseid laste-, mängulaule; - oskab nimetada talvekuud.	Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust.	Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine. Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted.
Astmed: alumised RA ja SO Kellade kõla. Rütmisaade.	Õpilane laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid	Matemaatika: helipikkused, helikõrgused. Eesti keel: Eesti keele arendamine.

		eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas;	
Regilaul	Õpilane laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendri tähtpäevadega.		Kehaline kasvatus: muusikapala meeolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Eesti keel: liisusalmide loomine, Eesti keele arendamine.
Noodijoonestik Noodid - astmenimed.	Õpilane mõistab noodijoonestiku ning astmenimetusi.		Matemaatika: joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid.
Aste LE Astmetrepp. Vastlad.	Õpilane: - õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE ja tajuma astmemudeleid kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi; - laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).		
Rütm (ta-a-a) Eesti iseseisvuspäev. Eesti lipp. Eesti hümn.	Õpilane: - tunnetab rütmi (ta-a-a); - laulab laule Eestist; - teab Eesti vapi, Eesti lippe värvid; - laulab Eesti hümn 1. ja 2. salmi; - mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus, rütmifiguurid;	Väärtused ja kõlblus: ning Kultuuriline identiteet: õpilane väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonna liikmeks.	Inimeseõpetus: aeg (tempo). Kodu- ja kodumaa. Eesti keel: Eesti keele arendamine.

	- oskab kuulamise järgi tunnetada Eesti hümn.		
Tants Rahvatants. Ballett. Peotants. Pop-tants.	Õpilane: - tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; - tantsib eesti laulu- ja ringmänge; - oskab kuulamise järgi tunnetada: rahvatantsu, balletti, peotantsu, pop-tantsu.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.	Kehaline kasvatus: muusika liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapilli saated, koordinatsioon. Kunst: Eesti rahvariided
Kevad Kevadkuud. Kevadpühad. Rütmikellad.	Õpilane: - teab kevadkuude nimetused; - laulab kevadpühade laulud; - laulab laule kevadest; - loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.		Kunst: kõlavärv. Kehaline kasvatus: muusika kujutamine liikumise kaudu. Loodusõpetus: loodushääled, keskkonna hääled.
Muusika kuulamine Antonio Vivaldi. Riho Päts. Wolfgang Amadeus Mozart. Loomad metsas. Lillede muusika. Rütmimajad. Suvekuud.	Õpilane: - on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika); - kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; - väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi (Beethoveni ja Mozarti elulood).	Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Kirjandus: autorlus.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Lauamängu koostamine.	Organismide rühmad ja kooselu. Sõnavara: õistaim, vili, seeme, okaspuu, käbi, sõnajalg, sammal, selgroogsed, kalad, kahepaiksed, roomajad, linnud, imetajad, soomused, selgrootud, ussid, putukad, ämblikud, seeneniidistik, kübarseen, hallitus, pärm, liik, kooselu, taimtoiduline, loomtoiduline, segatoiduline, toiduahel.	Muusika kuulamine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumismängud, rütmipillimängud; loomahäälte kuulamine.
Jõu- ja vastupidavuse testid	Liikumine. Sõnavara: liikumine, kiirus, jõud.	Muusika kuulamine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumismängud, rütmipillimängud; muusika kiirus (tempo).
Seinaplatat “ilmakaared”.	Elekter ja magnetism. Sõnavara: vooluallikas, elektripirn, juhe, lüliti, juht, mittejuht, ohutus, magnetpoolsus, lõunapoolsus, põhjapoolsus, kompass, ilmakaared.	Muusika kuulamine; vooluringimäng; ringmängulaulud; rütmiinstrumentide paigaldamine ilmakaare järgi; liikumismängud; tantsud.
Orienteerumismäng (digivahenditega).	Plaan ja kaart. Sõnavara: plaan, pealtvaade, legend, leppemärk, leppevärv, kaart, kaardi legend, põhi- ja vaheilmakaared, kõrgustik, madalik, saar, poolsaar, laht, järv, jõgi, asulad.	Muusika kuulamine; loodushääled; eesti rahvapillid; ringmängulaulud; rütmipillimängud; liikumismängud; tantsud.

2.2. II kooliaste

2.2.1. 4. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kooliaeg käes Laulmine.	Rahvaviis /regilaul. Laulusõnad. Plaatpillid ja rütmipillid.	Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs,

Pillimäng. Liigutus. M-teooria Fermaat.	Helikõrgus, noot, noodi- ja astmerida, astmenimetused ja käemärgid.	kujundamisele.	diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, mälu. Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine; koordineerimine.
Sügis Laulmine. Muusika kuulamine. Volta	A.Vivaldi „Sügis“, II osa. Laulusõnad peast.		Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjenduoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus: autorlus. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.
Noodipikkused	Kordab 1-3kl õpitud rütmid ja pausid.		Eesti keel: silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika: noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, võrdlemine ja eristamine. Inimeseõpetus: meetrum.
Taktimõõt Taktimõõt 4/4.	2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähendused.		
Jo-astmerida ehk duur-helilaad Duur-kolmkõla	SO, MI, RA, JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , LE, NA, DI – astmenimed ja käemärgid.		Eesti keel: õigekiri, sh muusikaline, väljenduoskus. Tehnoloogiaõpetus:

Pidekaar.	Duur- helilaad ning duur- ja moll kolmkõla.		Omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.
Kaheksandikpaus	Kaheksandikpaus.		Eesti keel: silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika: noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, võrdlemine ja eristamine. Inimeseõpetus: Meetrum.
Dünaamika Kahehäälsus.	Teab allolevate oskussõnade tähendust. Kahehäälse laulmise reeglid.	Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas;	Eesti keel: õigekiri, sh muusikaline, väljendusoskus. Inimeseõpetus: vaikselt, valjult. Kunst: kõlavärv. Võõrkeel: itaaliakeelsete muusikaalaste terminite tähenduse mõistmine seoses lauludega. Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis.
Ra-astmerida ehk moll-helilaad Moll-kolmkõla Improviseerimine. Glissando.	Moll helilaad ning moll kolmkõla.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.	Eesti keel: õigekiri, sh muusikaline, väljendusoskus; õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. Matemaatika: taktimõõt, murrud, muusikapala vorm.

			Tööõpetus: lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.
Uus rütm ti-ti-ri ja ti-ri-ti Karl August Herman. Mardi-Kadripäevad.	Rütmivormid ti-ti-ri, ti-ri-ti. K.A. Hermani tähendus elu ja looming. Rahvatraditsioonid.	Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust.	Eesti keel: silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika: noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, võrdlemine ja eristamine. Inimeseõpetus: meetrum. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Ajalugu: eesti ja erinevate maade kultuurilugu.
Hääl ja hääleliigid Taktimõõt C.	Hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass). Kooriliike(laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor). Koor ja dirigente kodukohas; Tuntumaid Eesti koori. Eesti laulupidude traditsiooni.	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas;	Eesti keel: õigekiri, sh muusikaline, väljendusoskus. Kunst: kõlavärv. Võõrkeel: itaaliakeelsete muusikaalaste terminite tähenduse mõistmine seoses lauludega. Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis.
„Pühade ootamine“ Kordamine. Õppekäik: muusikaetendus / kontsert.	Laulab peast kooliastme ühislaule: "Püha öö" (F. Gruber). Mõisted: kaanon, a cappella. Muusikaline oskussõnavara.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli. Teabekeskond: taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmeks. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.

		inimeseks, kes suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.	Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst/loodusõpetus: looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks. Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.
„Head uut aastat!“ Talv. Astmed. Laulmine (noodist lugemine).	Relatiivne süsteem: astmenimetused, käemärgid. Rütmid ja noodivältused. Taktimõõdud. Noodijoonestik, JO-võti. Duur- ja moll helilaadid ja nende kolmkõlad..		
Muusika- instrumendid Klahvpillid.	Pillirühmad: klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid. Klahvpillid: tiibklaver, pianiino, klavessiin, orel, akordion, süntesaator.		Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).
Johann Sebastian Bach	Helilooja elu ja looming – lühidalt Muusika kuulamisel: Menuett. ”Brandenburgi kontsert” nr.2, II osa.	Tervis ja ohutus: Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi (võrdlemine Bachi eluga).	Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Ühiskonnaõpetus: riigid, rahvad. Ajalugu: erinevate maade kultuurilugu.

			Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.
Keelpillid Puhkpillid Löökpillid	Näppepillid: illidkitarr, harf; Poogenpillid: viiul, vioola, tsello, kontrabass. Puupuhkpillid: flööt, oboe, klarnet, fagott, saksofon. Vaskpuhkpillid: trompet, tromboon, metsasarv, tuuba. Löökpillid kindla ja ilma kindla helikõrgusega.	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks.	Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega. Arvutiõpetus: teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide kohta.
Uus rütm ta-i-ti	Rütmivorm: ta-i-ti.		Eesti keel: silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika: noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, võrdlemine ja eristamine.
Eesti rahvapillid	Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse.	Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs; sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Ühiskonnaõpetus: kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. Tehnoloogiaõpetus: lihtsate pillide valmistamine.

			Tööõpetus: lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine. Kehaline kasvatus: rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.
Vastlad Iseseisvuspäev Veljo Tormis	Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas. Oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi. Laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti hümn (Fr. Pacius). Teab helilooja Tormise tähtsus, elusündmused ja mõned teosed loomingust.	Väärtused ja kõlblus: ning Kultuuriline identiteet: õpilane väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmeks; sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted; rahvatants. Ühiskonnaõpetus: kodu- ja kodumaa. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.
2-osaline muusikavorm 3- osaline muusikavorm	2- ja3-osaline lihtvormid.		Eesti keel: õigekiri, sh muusikaline, väljendusoskus. Matemaatika: muusikapala vorm. Kehaline kasvatus: muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus.
Kevad Ludwig van Beethoven	Helilooja elu ja looming – lühidalt Muusika kuulamisel: ”Elisele”; Sümfoonia nr 5, I osa; Sümfoonia nr 9, IV osa.	Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on	Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).

		võimeline järgima tervislikku eluviisi (võrdlemine Beethoveni eluga). Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas.	Kunst/loodusõpetus: muusika meeleolu visualiseerimine Ajalugu: erinevate maade kultuurilugu. Võõrkeeled: võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis. Kirjandus: laulutekstide autorid; autorlus.
Nootide tähtnimetused	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust: Tähtnimetused / helide kindel kõrgus, klaviatuur, oktav.		Eesti keel: õigekiri, sh muusikaline, väljendusoskus.
Kordamine „Suvi on käes!“ Õppekäik: ekskursioon	(Tegevuste kordamine ja kinnitamine: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.) Muusikaline oskussõnavara.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks. Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks.	Eesti keel: õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. Kunst: muusikelaamuse kujutamine visuaalselt. Kehaline kasvatus: muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus. Matemaatika: loogika, arutlusoskus. Arvutiõpetus: teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide kohta.

2.2.2. 5. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
Eesti rahvalaulud (sh regilaulu) Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Püha öö“ (F. Gruber)). Muusikaline kirjaoskus.	1) laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehäälseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 3) väärtustab ühislaulmist, laulab peast kooliastme ühislaule 4) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult; 5) rakendab muusikalist kirjaoskust: helivältused, rütmifiguurid ja pausid (kuni kuueteistkümnendikud); taktimõõt 4/4, C ja eeltakt; duur-, moll-helilaad, helistikud C-a, G-e; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskkond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.
Pillimäng			
Plokkflööt Kehapill. Rütmi- ja plaatpillid.	1) süvendab I kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes); 2) valdab muusika teadmisi ja oskusi kasutades plokkflöödil ja/või	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus,	Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).

	väikekandlel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi; 3) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga; 4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.	väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Tehnoloogiaõpetus: lihtsate pillide valmistamine. Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted Tööõpetus: lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.
Muusikaline liikumine			
Rahvatants Muusikalised mängud.	1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas; 2) väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse(tantsib Eesti laulu- ja ringmänge); 3) rakendab liikumises muusikateadmisi.	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.	Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, koordinatsioon; muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.
Muusikaline omalooming			
Improvisatsioon	1) julgeb loomeideedega katsetada ning eksida; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel; 2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas;	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.	Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon.

	3) improviseerib astmemudelitele tuginedes; 4) loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne); 5) loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.	Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Matemaatika: taktimõõt, noodivältused, muusikapala vorm, mälu.
Muusika kuulamine			
Eesti ja naaberrahvaste muusika	1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades; 2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi; 3) otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele; 4) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore; 5) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi; 6) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldle ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega; 7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Teabekeskond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus. Tehnoloogia ja innovatsioon - analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.	Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Võõrkeeled: võõrkeelsete laulu tekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika. Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus: autorlus. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Veekogu kui uurimisobjekt / Maalitud veekogude näitus.	Toetab sõnavara.	Jaan Tätte “Ojalaul”
Vee kasutamine ja kaitse / Uurimustöö “Vee puhastamine”	Toetab sõnavara, teadmisi puhta vee olulisuset.	Hääle Tervis, vee tarbimise tähtsus. Puupillide nuuskuse tasakaal.
Soo / Õppereisi korraldamine	Toetab sõnavara, aitab luua seoseid.	Mart Saare loominguga tutvumine (soost ja rabast inspireeritud koorilaulud)

2.2.3. 6. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
Eesti rahvalaulud (sh regilaulu) Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Püha öö“ (F. Gruber), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter)). Muusikaline kirjaoskus	1) laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehäälseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 3) väärtustab ühislaulmist, laulab peast kooliastme ühislaule; 4) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskkond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus, silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).

	kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult; 5) rakendab muusikalist kirjaoskust: helivältsed, rütmifiguurid ja pausid (kuni kuueteistkümnendikud); taktimõõt 4/4, C ja eeltakt; kaheksandik taktimõõdud, duur-, moll-helilaad, helistikud C-a, G-e, F-d; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.		Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis. Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.
Pillimäng			
Plokkflööt Kehapill Rütm- ja plaatpillid	1) süvendab omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütm- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes); 2) musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades plokkflöödil ja/või väikekandlel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi; 3) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga; 4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgeus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Tehnoloogiaõpetus: lihtsate pillide valmistamine. Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. Tööõpetus: lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.
Muusikaline liikumine			
Rahvatants Muusikalised mängud	1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.	Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, koordinatsioon; muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku

	2) väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse(tantsib Eesti laulu- ja ringmänge); 3) rakendab liikumises muusikateadmisi.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.	karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.
Muusikaline omalooming			
Improvisatsioon	1) julgeb loomeideedega katsetada ning eksida; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel; 2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas; 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes; 4) loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne); 5) loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendus, muusikapala vorm, mälu.
Muusika kuulamine			
Eesti ja Euroopa riikide muusika	1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades; 2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Teabekeskond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus.	Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Võõrkeeled: võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.

	kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi; 3) otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele; 4) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore; 5) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi; 6) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega; 7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.	Tehnoloogia ja innovatsioon - analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.	Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika. Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjenduoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus: autorlus. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.
--	---	--	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Aed ja põld / Koolisisese telesaate tegemine teemal “Põllu harimine ja aiataimede kasvatamine”	Sõnavara toetamine, vibratsioonide seos taimede toitainete tootmisega.	Muusika mängimine taimedele- kuidas mõjutab muusika taimede kasvu.
Läänemeri / Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”	Sõnavara toetamine.	Laul “Kas tunned maad”.

Elukeskkonnad Eestis / Laat “Vanavara väärindamine”	Eesti rahvapilli valmistamise teel tutvumine eestlaste rahvakultuuriga.	Jaurami valmistamine.
Eesti loodusvarad / Eesti loodusvarade fotonäitus	Tutvumine leitud looduslike materjalidega.	Looduslike materjalidega rütmimängud.

2.3. III kooliaste

2.3.1. 7. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
Eesti rahvalaulud (sh regilaul) Teiste rahvaste laulud Kaanonid Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär)) Muusikaline kirjaoskus	1) huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana; 2) teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel; 3) osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansamblis); 4) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja lauljana ning osaleb laulupidudel; 5) teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust;	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad) Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine.

	6) teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältsed, rütmifiguurid ja pausid(kaheksandiktaktimõõt, kuni kuueteistkümnendik rütmifiguurid, ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivõti repertuaarist tulenevalt), muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.		Kunst: rütmikaartide valmistamine.
Pillimäng			
Plokkflööt/väikekannel Kehapill Rütmi- ja plaatpillid	1) süvendab omandatud pillimänguoskusi; 2) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja eripillikoosseisudes; 3) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut; 4) osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted
Muusikaline liikumine			
Muusikalised mängud	1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.	Kehaline kasvatus: muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu ja ringmängud.

	väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; 3) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm); 4) rakendab liikumises muusikateadmisi.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.	Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.
Muusikaline omalooming			
Improvisatsioon	1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades; 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); 4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; 5) rakendab oma loomingus muusikalist kirjaoskust.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendus, muusikapala vorm, mälu. Arvutiõpetus: lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades
Muusika kuulamine			
Kodukoha ja eesti rahvamuusika Rahvaste muusika Autorikaitse	1) uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust;	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.	Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Võõrkeeled: võõrkeelsete laulu tekstide mõistmine, sõnaraamatu

	2) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; 3) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lavamuusika žanre, muusika esituskosseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut; 4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; 5) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; 6) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; 7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust; 8) teeb valiku muusikaga tegelemise võimalustest, teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi; 9) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga; 10) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.	Teabekeskond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus. Tehnoloogia ja innovatsioon - analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.	kasutamine. Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika. Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus: autorlus. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.
--	---	---	---

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Meie planeet Maa / festival “Meie planeet Maa”	Tutvumine maailma mitmekesisusega, sõnavara toetamine.	Maaailma rahvaste laulud, tantsud, pillid.
Rahvastik / Projekt “Nutikas taaskasutus”	Taaskasutatava materjali loominguline kasutamine.	Taaskasutatud materjalidest pillide meisterdamine.
Kliima ja ilm / Koolisisene telesaade “Kliima ja ilm”	Sõnavara toetamine.	Rühmatööna valmiv muusikaline teos kasutades enda valmistatud loodusmaterjalist pille ja taaskasutatud materjalidest valmistatud pille. Muusikaline improvisatsioon kliima teemal.
Meie planeet Maa / festival “Meie planeet Maa”	Arvutialaste oskuste kasutamine, kujutlusvõime arendamine.	Leida heliloojaid, kes on kirjutanud teoseid veest (nt: G.F.Händel ”Veemuusika”).

2.3.2. 8. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
Eesti rahvalaulud (sh regilaul) Teiste rahvaste laulud Kaanonid Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen),	1) huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana; 2) teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel; 3) osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende

„Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär)) Muusikaline kirjaoskus	enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansamblis); 4) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja lauljana ning osaleb laulupidudel; 5) teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust; 6) teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältsed, rütmifiguurid ja pausid(kaheksandiktaktimõõt, kuni kuueteistkümnendik rütmifiguurid, ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivõti repertuaarist tulenevalt), muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.	Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus.	vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad) Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.
Pillimäng			
Plokkflööt / väikekannel Kehapill Rütmi- ja plaatpillid	1) süvendab omandatud pillimänguoskusi 2) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja eripilli koosseisudes 3) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.	Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted

	4) osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas	Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	
Muusikaline liikumine			
Muusikalised mängud Ladina-Ameerika tantsude põhisammud	1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; 3) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm); 4) rakendab liikumises muusikateadmisi.	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.	Kehaline kasvatus: muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.
Muusikaline omalooming			
Improvisatsioon	1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalset kasutades; 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); 4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu;	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendused, muusikapala vorm, mälu.

	5) rakendab oma loomingus muusikalist kirjaoskust.		Arvutiõpetus: lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.
Muusika kuulamine			
Kodukoha ja eesti rahvamuusika Rahvaste muusika Stiilid muusikas Autorikaitse	1) uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust; 2) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; 3) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lavamuusika žanre, muusika esituskoosseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut; 4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; 5) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; 6) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; 7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust;	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Teabekeskond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus. Tehnoloogia ja innovatsioon - analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.	Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Võõrkeeled: võõrkeelsete laulu tekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika. Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus: autorlus. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.

	8) teeb valiku muusikaga tegelemise võimalustest, teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi; 9) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga; 10) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.		
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Loodusvööndid / piltsõnastiku koostamine	Sõnavara, teiste õppeainete (geograafia, ajalugu) toetamine.	Maailma rahvaste tantsud, pillid, muusika, laulud. Ülevaade riikidest ja kultuurist.
Kultuur / plakatite konkurss / esitlused erinevate maade kultuurist	Sõnavara, teiste õppeainete (geograafia, ajalugu) toetamine.	Maailma rahvaste tantsud, pillid, muusika, laulud. Ülevaade riikidest ja kultuurist.

2.3.3. 9. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			

Eesti rahvalaulud (sh regilaul) Teiste rahvaste laulud Kaanonid Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Saaremaa valss“ (R. Valgre), „Mul meeles veel“ (R. Valgre), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär)) Muusikaline kirjaoskus	1) huvitub muusikast kui kunstiilgist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana; 2) teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel; 3) osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansamblis); 4) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja lauljana ning osaleb laulupidudel; 5) teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust; 6) teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältsed, rütmifiguurid ja pausid(kaheksandiktaktimöö, kuni kuueteistkümnendik rütmifiguurid, ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivöti repertuaarist tulenevalt), muusikalised oskussönad vastavalt valitud teemadele.	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivöime. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskkond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgus.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimöö, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältsed, taktimöö; helikörgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkölad). Arvutiöpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis. Ühiskonnaöpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: öige kehahoid ja hingamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.
Pillimäng			

Plokkflöö/väikekannel Akustiline kitarr/ukulele Kehapill Rütmi- ja plaatpillid	1) süvendab omandatud pillimänguoskusi 2) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja eripilli koosseisudes 3) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut 4) osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas 5) rakendab digivõimalusi pillimängus.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. Arvutiõpetus: pillimängu õpetuste leidmine, nootide leidmine, muusikaprogrammi kasutamisel lihtsate muusikapalade loomine, salvestamine.
Muusikiline liikumine			
Muusikalised mängud Rahvaste tantsud	1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; 3) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm); 4) rakendab liikumises muusikateadmisi.	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.	Kehaline kasvatus: muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.
Muusikiline omalooming			

Improviseatsioon	1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improviseatsioone, (digi)kompositsioone jm; 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades; 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); 4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; 5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.	Väärtused ja kõlblus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgeus, koostööoskus. Tervis ja ohutus - ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendus, muusikapala vorm, mälu. Arvutiõpetus: lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.
Muusika kuulamine			
Kodukoha ja eesti rahvamuusika Rahvaste muusika Jazzi muusika stiilid Muusikateater	1) uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust; 2) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; 3) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lavamuusika žanre, muusika esituskoosseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut; 4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab	Kultuuriline identiteet - kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Teabekeskond ja meediakasutus - autorlus, analüüs, esinemisjulgeus. Tehnoloogia ja innovatsioon - analüüsivõime, väärtushinnangud, julgeus.	Ajalugu: eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Võõrkeeled: võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika. Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus: autorlus.

	kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; 5) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; 6) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; 7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust; 8) teeb valiku muusikaga tegelemise võimalustest, teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi; 9) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga; 10) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.		Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Euroopa / Euroopa kaardi loomine	Toetab sõnavara, arendab kultuurilisi teadmisi.	Euroopa riikide muusika, muusikastiilid

Aine: Kunst

1. Üldalused

1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid kooliastmeti

1.1.1. I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpilane:

- 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboliteid (nt õpetaja valikul: sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, mänguvasjade väljanägemine ja roll, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad) oma kogemuse piires;
- 2) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnik, vorm, värv, kompositsioon, meeleolu, sisuelemendid);
- 3) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info;
- 4) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;
- 5) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid;
- 6) teab, kes on autor;
- 7) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju. Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

Õpilane:

- 1) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstiteoseid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;
- 2) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi. Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- 1) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid (See oleks justkui.... See meenutab mulle....);
- 2) kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.

1.1.2. II kooliastmes

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud. Õpilane:

- 1) tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires;
- 2) teab autorsuse üldisi põhimõtteid;
- 3) kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult;
- 4) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades eri tehnikavõtteid ja kompositsiooni;
- 5) analüüsib oma teost ja tööd;
- 6) arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega.

1.1.3. III kooliastmes

Õpilane:

- 1) analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid;
- 2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust; 3) rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;
- 4) katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;

5) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;

6) analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

1.2 Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval

Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Õppeaine lähtealused on:

- 1) maailma kunsti ja visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine;
- 2) kunsti vormide ja tähenduste pidev muutumine, eksperimentaalsus ja areng;

3) õpetaja on aktiivne kunstiga suhestuja, kes toetab õpilasi kultuuri muutuvast mitmekesisuses;

4) kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus.

Kunsti osaoskused võimaldavad kunsti õpetamist mitmekülgsest käsitleda ja jälgivad disaini tsüklilist loogikat, mis on maailmas järjest laiemalt käibel nii kunstiteoste, toodete, protsesside kui ka uuringute kavandamisel. Kunsti osaoskused on:

1) väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);

2) plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);

3) loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine);

4) refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).

2. Temaatiline planeerimine klassiti

2.1. I kooliaste

2.1.1. 1. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm)			
Vormide ülesehitamine lihtsamatest algvormidest: kera, silinder, ring, ruut, kolmnurk. Punkt, joon, pind (nende karakter). Meeleolu väljendamine värvide ja rütmidega. Uute värvitoonide saamine (segamine, katmine). Põhivärvid, kuuevärv – ring. Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster. Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted).	Õpilane: 1) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnik, vorm, värv, kompositsioon, meeleolu, sisuelemendid); 2) organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid (See oleks justkui.... See meenutab mulle....).	Tervis ja ohutus –käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks.	Vene keel - kõnearendus. Muusika - vihmalaul, taktide koputamine. Tööõpetus - kleepimine. Matemaatika - suurustunnused. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Kehalinekasvatus - liikumis mängud.

Inimeste, esemete, ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel			
Inimeste , olendite, esemete, nähtuste ja sündmuste kujutamine kujutluse ja fantaasia järgi, oma elamuse edastamine. Tuttavate asjade kujutamine mälu järgi (lilled, mänguasjad). Inimese täisfiguur eestvaates, portree eestvaates. Loomad, linnud, okas –ja lehtpuud eri aastaegadel. Tehisvormid: ehitised, sõidukid (tasapinnalisena).	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid (nt õpetaja valikul: sildid; 2) liiklusemärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg; 3) mänguasjade väljanägemine ja roll, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad) oma kogemuse piires; 4) valib ümbritsevate objektide (loomad, linnud, kivid, ehitised, sõidukid) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtted nende kujutamiseks;	Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.	Kehaline kasvatus - jooksmine, kõndimine, orienteerumine – lehtede korjamine. Matemaatika - ruumikujutlused, suurustunnused. Kunst - põhivärvid. Tööõpetus - kleepimine. Vene keel - kõnearendus. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Kehaline kasvatus - liikumismängud, loovharjutused. Digipädevus - pildistamine.
Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning-vahendid			
Joonistamine. Joonistamine hariliku pliiatsi ja viltpliiatsitega. Erineva tumedusega pinnad.	Õpilane: 1) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;	Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes	Vene keel - kõnearendus. Muusika - laulud. Tööõpetus - osade kleepimine. Matemaatika - suurustunnused.

Maalimine. Põhitöövõtted ja vahendid. Kattevärv. Guašš maalipintslid, palett, värvi paksus, maalimisvõtted, värvikihi paksus paberil. Kriidi – ja õlipastellidega maalimine, pastelli otsa ja laia küljega laialihõõrumine. Värvipliiatsiga pinna katmine. Trükkimine. Tempel, jäljend. Templitrukk. Pintsli trükk. Kollaaž. Rebimine, lõikamine, liimimine. Aplikatsioon. Vormimine. Voolimine savist vm. voolitavast materjalist. Lihtsad loomad. Töövõtted: veeretamine, venitamine, süvendi surumine jne.	2) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 4) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 5) kasutab joonistamisel harilikku ja viltpliiatsit; 6) maalib guaššvärvidega ja pastellidega; 7) segab värve uute toonide saamiseks; 8) tunneb ja oskab kasutada lihtsamaid trükkimisvõtteid; 9) rebib ja lõikab ning koostab kollaaži; 10) tunneb lihtsamaid voolimisvõtteid ja kasutab neid oma töös;	tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilisest elu-, õpi- ja töökeskkonnast. Tervis ja ohutus –käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Eesti keel - sõnavara laiendamine. Kehaline kasvatus - tähelepanumängud. Matemaatika - hulkade võrdlemine, geom.kujundid. Digipädevus - pildistamine. Inimeseõpetus - inimese tegevused päeva jooksul.
Pildilised jutustused			
Joonistus, illustratsioon, koomiks, Kujutatavaga seotud tunnete ja loo edastamine, neist rääkimine. Illustratsioonide vaatamine, võrdlemine. Lugude illustreerimine.	Õpilane kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.	Inimeseõpetus - inimese tegevus suvel, ohutusreeglid. Muusika - suve laulud. Kehaline kasvatus - liikumine kooli õuealal, takistusrada. Matemaatika - tekstülesannete lahendamine. Vene keel - kõnearendus- lühikeste tekstide koostamine pildi alusel. Eesti keel - sõnavara laiendamine.
Disain			

Disain igapäevaelus: trükis, ruum ja ehitis keskkonnas. Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel. Ribaornament. Lihtsamate esemete kujundamine – kuju andmine (voolimine, voltimine, meisterdamine, idee esitamine joonise või maketina – mänguasjad, ehted, nõud, tarbeesemed).	Õpilane: 1) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 2) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboteid (sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg); 3) kirjeldab erinevaid keskkondi ja ruume; mõistab kunstniku osa esemete kujundamisel; 4) kirjeldab lemmikraamatute kujundust, teab, kes on raamatud illustreerinud; 5) nimetab tuntumaid illustreereid.	Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.	Matemaatika - ekstsülesanded 10 piires. Inimeseõpetus - ohutusreeglid. Tööõpetus - õpimappi vormistamine. Vene keel - kõnearendus - luuletused. Muusika - laulud kevadest, taktide koputamine. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Kehaline kasvatus - liikumine, harjutused vahenditega.
---	---	---	--

Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine

Materjalide otstarbekas ja säästev kasutamine. Taaskasutatavate materjalide kogumine ja loov kasutamine. Paberi –ja papijääkide kokkukorjamine vastavasse konteinerisse viskamiseks.	Õpilane: 1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; 2) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) teab, kes on autor; 5) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.	Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele. Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid	Inimeseõpetus - keskkonnakaitse elementaarsed reeglid. Matemaatika - arvu ja hulkade sobitamine. Kehaline kasvatus - liikumismäng. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Vene keel - kõnearendus.
---	--	--	--

		koolis ja väljaspool kooli, ei jää üksikõikseks.	
Kunstimaailm			
Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid. Kunst, kunstitegevus, teos, kunstnik, maal, joonistus, skulptuur, skulptor, arhitektuur, arhitekt, foto. Loomingu autorsus. Eksponeerimisviisid. Lähiümbruse loodus ja ehituskunst. Kunstiteoste märkamine ja nimetamine (skulptuur, monument, arhitektuur). Mustrid, värvid rütmid looduses. Looduse kunstiteosed. Muuseumid, galeriid, nende ülesanded.	Õpilane: 1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; teab, kes on autor; 2) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 3) nimetab kunstiteoseid, märgab ilu looduses; 4) tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja oskab nimetada järgmist kunstiilike: arhitektuur, skulptuur, maal; 5) räägib muuseumide ja galeriide ülesannetest; 6) arutleb oma kogemustest jutustada.	Teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, tunnustab autorlust. Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää üksikõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	Inimeseõpetus - inimese tegevused päeva jooksul. Tööõpetus - plakati vormistamine. Kehaline kasvatus - liikumismäng. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Matemaatika - ruumisuhted, geomeetrilised kujundid. Inimeseõpetus - kirjeldab oma kodu joonistuse järgi. Vene keel - kõnearendus.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
-----------------------	---------	-----------

„Aastaaegade vaheldumine“ Sügisnäitus, luulekonkurss, mardi-, kadripäev, talvejoonistuste- ja luulekonkurss, jõulukaunistused, jõululaat, aastavahetuse kontsert, aastaaegade õpimapp.	Õpilane: 1) arendab käelisi oskuseid; tutvub iga aastaaja eripäradega ja õpib neid tundma; 2) väljendab kunstilisel viisil iga aastaaja meeleolu, atmosfääri ja ilu; 3) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 4) mõistab aastaajade mõju loodusele ja meie meeleolule; 5) arendab tähelepanu ja visuaalset taju; 6) toetab loovust ja eneseväljendust kunstilise loometöö abil; 7) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid; 8) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi.	Sügisnäitusja luulekonkurss: 1. Õpilased loovad oma sügisel inspireeritud kunstiteoseid. (Õpilased joonistavad kõögivilju, puuvilju ja seeni.); 2. Näituse korraldamine, kus õpilased saavad oma töid teistele näidata; 3. Opilased õpivad luuletusi sügise teemal. Osalevad luulekonkurssis. "Talviste joonistuste- ja luulekonkurss" ning "Jõulukaunistused": 1. Õpilased loovad talviseid joonistusi ja õpivad luuletusi talve teemal. (Õpilased joonistavad lumememmesid ja jõulupuid.) Osalevad luulekonkurssis; 2. Õpilased õpivad valmistama erinevaid jõulukaunistusi ja jõulukaarte; 3. Õpilased korraldavad näitus, kus eksponeeritakse nende talviseid töid ja jõulukaunistusi. "Aastaaegade õpimapp": 1. Õpilased loovad kunstiteoseid, kujutades erinevaid aastaaegu.(Värviseid pildid); 2. Loodusvaatlused: «Õuesõppe tunnid»; 3. Õpilased jagavad oma kunstilisi ideid ja tehnikaid, arutades aastaaegade kujutamist. Vormistavad õpimappe.
„Meeled ja avastamine“ Praktilised töötoad (kooliastmepõhine), ilmavaatluspäevik, plakat, katsed.	Õpilane: 1) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid; 2) ahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi;	Töötuba „Avastuslikud keskkonnad“: Õpilased saavad luua ja katsetada interaktiivseid keskkondi, mis kutsub inimesi avastama erinevaid meeli.

	3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi.	
„Tervislik eluviis“ Teatevõistlused (südamenädal), liikumispäevik, koolikottide kaalumine, jõu ja vastupidavuse testid, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane: 1) mõistab kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas; 2) õpib oma märkmeid kujundama, kasutades erinevaid kirjatüüpe ja värve; 3) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi, arendab suhtlemisoskust ja digipädevust.	1. Õpilased loovad plakateid, kujutades erinevaid tervislikke toite ja jooke; 2. Õpilased hõlmavat sõnumit tervislikest harjumustest ja heaolust.
„Eestimaa loodus“ Seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared"; esitlus; lauamängu koostamine, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümbboleid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg; 2) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval; 3) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 4) arendab suhtlemisoskust, digipädevust ja käeline oskust; 5) tunneb ja teab erinevate loomade, seente, taimede ja nimetusi.	1. Õpilased maalivad maastikke, mis kujutavad Eesti looduse erinevaid osasid, nagu metsad, järved, rannik või maastikud; 2. Õpilased kasutavad looduslikke materjale, nagu lehed, kivid, oksad või sammal, et luua kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti looduse elemente; 3. Õpilased loovad kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti lindude või loomade portreesid; 4. Õpilased loovad seinaplakatid „Eesti loomariik“ ja „Eesti taimeriik“; 5. Õpilased korraldavad näitus.

2.1.2. 2. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormõpetus			
Inimese kujutamine: portree eestvaates joone ja silueti abil. Elusloodus: loomad, linnud, putukad iseloomulikus asendis. Eluta loodus (kivid, vesi jne) ja tehismvormid (sõidukid, ehitused).	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning oma kogemuse piires; 2) katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi; 3) kasutab erinevaid joonistamise töövõtteid ning tehnikaid; 4) kasutab erinevaid joonistamise ja maalimise töövõtteid ning tehnikaid; 5) kasutab erinevaid paberi kasutamise töövõtteid ning tehnikaid.	Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Keskkond ja jätkusuutlik areng – õpilane mõistab, et inimene on osa loodusest ning inimeste elu sõltub loodusest; suhtub loodusesse säästvalt. Tervis ja ohutus – õpilane äärtustab terviselikke eluviise ja teab elementaarseid ohutusreegleid.	Inglise keel - loomad ja nende kehaosad, mängud, laulud, multifilmid. Muusika - kodu- ja metsloomad muusikas, kuulamine, ringmängulaulud, loomade kujutamise muusikamäng. Eesti keel - lugemispalad, sügisluuletus, mõistekaart. Vene keel - lugemispalad, sügisluuletus, mõistekaart. Ukraina keel - lugemispalad, sügisluuletus. Tööõpetus - erinevatest materjalidest meisterdamine. Kehaline kasvatus - sammude lugemine, aaretejaht.
Värvus-, kompositsiooni- ja perspektiivi-õpetus			
Meeleolu väljendamine värvide ja rütmidega. Põhivärvid, II astme värvid. Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster. Värvide segamise põhimõtted (heledale lisada tumedamat värvi).	Õpilane: 1) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnik, vorm, värv, kompositsioon, meeleolu, sisuelemendid); 2) segab värvidest II astme värve näidise järgi; 3) leiab lähiümbruses erineva heledusastmega värvitoone ja nimetab neid;	Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.	Matemaatika - mõõtmine, mõõtühikud, tekstülesannete koostamine. Muusika - ringmängulaulud, rütmipilli mängud (kaalude võrdlemine). Eesti keel - võrdluastmed, vestlus hommikuringis, lugemispalad, tekstülesannete koostamine. Vene keel - lugemispalad.

	4) kujundab mustrit erinevates tehnikates eeskujuga ja näidiste järgi; 5) joonistab portreed/autoportreed, oskab kujutada näo proportsioone õigesti.		
Tehnikad ja materjalid			
Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastelliga. Töötamine värvi- ja viltpliiatsiga. Kattevärvide-ga (guašš, akvarell jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalikunsti mõiste.	Õpilane: 1) võrdleb erinevaid materjale ja värvusi ja nimetab nende nähtavaid ja kombitavaid omadusi õpitu piires; 2) osaleb ühistöös teisi arvestades; 3) kasutab erinevaid õpitud tehnikaid; 4) saab aru maalikunsti mõistest; 5) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 6) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid.	Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Vene keel - kõnearendus. Eesti keel - kõnearendus.
Disain ja kirjaõpetus			
Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitised keskkonnas. Kiri kaardil. Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel. Tarbevorm. Igapäevaste tarbeesemete välimus ja otstarve. Ribaornament. Erinevate ruumide ja keskkondade kirjeldamine (tuba, elamu, korter, suvekodu, muuseum,	Õpilane: 1) kujundab piiratud pinnale mustrit; 2) kujundab teemakohast õnnitluskarti; 3) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid; 4) kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin,	Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist	Matemaatika - tekstülesanded 100 piires. Inimeseõpetus - ohutusreeglid. Vene keel - kõnearendus - luuletused. Muusika - laulud, taktide koputamine. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Kehaline kasvatus - liikumine, harjutused vahenditega.

linnaväljak, park jne). Raamatukujundus. Kaanekujundus, illustratsioon. Illustraator. Lemmikraamatud. Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed. Animafilmi, multifilmi, mängufilmi, reklaami.	kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin; 5) teab, kes on autor; 6) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 7) mõistab animafilmi (multifilmi), mängufilmi, reklaami, arvutimängu jm. osa inimese elus.	mitmekesisust ning on kultuuriliselt. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.	
Kunstimaailm			
Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid. Kunst, kunstitegevus, teos, kunstnik, maal, joonistus, skulptuur, skulptor, arhitektuur, arhitekt, foto. Portree. Loomingu autorsus. Eksponeerimisviisid. Lähiümbruse loodus ja ehituskunst Kunstiteoste märkamine ja nimetamine (skulptuur, monument, arhitektuur). Mustrid, värvid rütmid looduses. Looduse kunstiteosed. Reaalsed ning virtuaalsed kunsti – ja meediakeskkonnad Muuseumid, galeriid, nende ülesanded.	Õpilane: 1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; teab, kes on autor; 2) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 3) nimetab kunstiteoseid, märgab ilu looduses; 4) tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja oskab nimetada järgmist kunstiliike: arhitektuur, skulptuur, maal; 5) räägib muuseumide ja galeriide ülesannetest; 6) mõistab animafilmi (multifilmi), mängufilmi, reklaami, arvutimängu jm. osa inimese elus.	Teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas. Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuv	Inglise keel - inimese kehaosad. Keh kasv - hügieen, tervislik toitumine. Matemaatika - võrdlemine. Muusika - ringmängulaulud, liikumismängud, hommikuvõimlemine. Kunst - portree joonistamine. Eesti keel - enda kirjeldamine, tutvustamine, lünkteksti täitmine.

Kunstiteoste, visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.		tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	
Pildilised jutustused			
Joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon. Kujutatavaga seotud tunnete ja loo edastamine, neist rääkimine. Illustratsioonide vaatamine, võrdlemine. Lugude illustreerimine.	Õpilane kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.	Muusika - loodushääled (rühmatöö). Kehaline kasvatus - liikumismängud ilmastikku tunnetades, ilmastikule vastava riietuse valimine.
Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine			
Materjalide otstarbekas ja säästev kasutamine. Taaskasutatavate materjalide kogumine ja loov kasutamine. Paberi –ja papi jääkide kokkukorjamine vastavasse konteinerisse viskamiseks. Kohane käitumine erinevates keskkondades (muuseum,	Õpilane: 1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; 2) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) teab, kes on autor;	Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi	Inimeseõpetus - keskkonnakaitse elementaarsed reeglid. Matemaatika - arvu ja hulkade sobitamine. Kehaline kasvatus - liikumismäng. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Vene keel - kõnearendus.

raamatukogu, kirik, internetikeskkondades) kahjustamata keskkonda, segamata teisi kasutajaid, ohustamata ennast ja teisi.	5) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.	keskkonna- ja inimarengu küsimustele. Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	
---	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Teema „Aastaaegade vaheldumine“ Sügisnäitus, luulekonkurss, mardi, kadripäev, talvejoonistuste- ja luulekonkurss, jõulukaunistused, jõululaat, aastavahetuse kontsert, aastaaegade õpimapp.	Õpilane: 1) arendab käelisi oskuseid; Tutvub iga aastaaja eripäradega ja õpib neid tundma; 2) väljendab kunstilisel viisil iga aastaaja meeleolu, atmosfääri ja ilu; 3) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 4) mõistab aastaajade mõju loodusele ja meie meeleolule; 5) arendab tähelepanu ja visuaalset taju; 6) toetab loovust ja eneseväljendust kunstilise loometöö abil; 7) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid; 8) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi.	"Sügisnäitus" ja luulekonkurss: 1. Õpilased loovad oma sügisel inspireeritud kunstiteoseid; 2. Korraldatakse näitus, kus õpilased saavad oma töid teistele näidata; 3. Õpilased õpivad luuletusi sügise teemal. Osalevad luulekonkurssis; "Talviste joonistuste- ja luulekonkurss" ning "Jõulukaunistused": 1. Õpilased loovad talviseid joonistusi ja õpivad luuletusi talve teemal. Osalevad luulekonkurssis; 2. Õpilased õpivad valmistama erinevaid jõulukaunistusi, nagu jõuluehteid, jõulukaarte või pappdekoratsioone; 3. Õpilased korraldavad näitus, kus eksponeeritakse nende talviseid töid ja jõulukaunistusi. "Aastaaegade õpimapp":

		1. Õpilased loovad kunstiteoseid, kujutades erinevaid aastaaegu; 2. Loodusvaatlused: «Õuesõppe tunnid»; 3. Õpilased jagavad oma kunstilisi ideid ja tehnikaid, arutades aastaaegade kujutamist. Vormistavad õpimappe.
Teema „Meeled ja avastamine“ Praktilised töötoad (kooliastmepõhine), ilmavaatluspäevik, plakat, katsed.	Õpilane: 1) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid; 2) ahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi.	Töötuba „Avastuslikud keskkonnad“: Õpilased saavad luua ja katsetada interaktiivseid keskkondi või installatsioone, mis kutsuvad inimesi avastama erinevaid meeli ja kogema kunsti mitmekülgset (ruumilisi installatsioone, virtuaalset kunsti või kunstiobjekte, mis kutsuvad vaatajaid kaasa mängima ja kogema).
Teema „Tervislik eluviis“ Teatevõistlused (südamenädal), liikumispäevik, koolikottide kaalumine, jõu ja vastupidavuse testid, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane: 1) mõistab kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas; 2) õpib oma märkmeid kujundama, kasutades erinevaid kirjatüüpe ja värve; 3) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 6) arendab suhtlemisoskust ja digipädevust.	1. Õpilased loovad plakateid, kujutades erinevaid tervislikke toite ja jooke; 2. Õpilased valmistavad kunstiteoseid, mis julgustavad füüsilist aktiivsust ja liikumist; 3. Õpilased hõlmavat grupikollaazhi, mis jagab sõnumit tervislikest harjumustest ja heaolust.

Teema „Eestimaa loodus“ Seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared"; esitlus; lauamängu koostamine, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboteid; 2) liiklusrärgid, kaardid, õpikute; illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg; 3) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 5) arendab suhtlemisuskust, digipädevust ja käeline uskust; 6) tunneb ja teab erinevate loomade, seente, taimede ja nimetusi.	1. Õpilased maalivad maastikke, mis kujutavad Eesti looduse erinevaid osasid, nagu metsad, järved, rannik või maastikud; 2. Õpilased kasutavad looduslikke materjale, nagu lehed, kivid, oksad või sammal, et luua kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti looduse elemente; 3. Õpilased loovad kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti lindude või loomade portreesid. See võib olla joonistus, maal või kollaaž, mis rõhutab Eesti loomastiku mitmekesisust ja ilu; 4. Õpilased loovad seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared". Õpilased korraldavad näitus.
---	---	--

2.1.3. 3. klass (18 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormõpetus			
Inimese kujutamine täisfiguur paigal ja liikumises; loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte kujutamine); eluta looduse ja tehisevormide kujutamine.	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning oma kogemuse piires; 2) katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi; 3) kasutab erinevaid joonistamise töövõtteid ning tehnikaid; 4) kasutab erinevaid joonistamise ja maalimise töövõtteid ning tehnikaid;	Tervis ja ohutus – käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele; Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.	Eesti keel - mõistekaardid, lugemispalad, loomade ja taimede kirjeldamine, mõistatused. Tööõpetus - erinevatest materjalidest meisterdamine, voltimine. Muusika - loomahääle aminkuule, laulud, muusikamängud. Vene keel ja Ukraina keel - loomade ja taimede kirjeldamine, lugemispalad, mõistatused. Inglise keel - loomade ja taimede kirjeldamine.

	5) kasutab erinevaid paberi kasutamise töövõtteid ning tehnikaid; 6) tunneb rõõmu loovast tegutsemisest ja katsetab julgelt oma mõtete ja ideede visuaalseid väljendusi; 7) kujutab loomi (elusolendeid) neile iseloomulikus asendis kujutab eluta loodust ja tehisevorme märkab detaile, täiendab kujutist.		Kehaline kasvatus - erinevate loomade liikumisviiside jäljendamine. Matemaatika - teemakohaste tekstülesannete koostamine.
Värvus-, kompositsiooni- ja perspektiivi-õpetus			
Värvinimed nüanssidena (meresinine, taevasinine...); soojad ja külmad toonid; valgus ja vari; fantaasiajoonis ruumiline pilt, silmapiir, vaikelu (natüürmort); pea- ja kõrvalelemendid ja taust; pildi pinna organiseerimine, suuruste vähenemine kaugustes (perspektiiv).	Õpilane: 1) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnika, vorm, värv, kompositsioon); 2) organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate; 3) eristab värvinimetusi nüanssides; 4) tunneb sooje ja külmi toone; 5) joonistab fantaasiapilti; 6) kujutab esemeid pildil ruumiliselt; 7) maalib või joonistab natüürmorti; 8) kasutab värvide heledust ja tumedust öö ja päeva edastamiseks tunneb ära pildil pea- ja kõrvalelemendid, teab tausta mõistet, joonistab perspektiivi elementaartasemel.	Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas; Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel.	Kehaline kasvatus - liikumis- ja roolimängud (ilmakaared, vooluring). Inimeseõpetus - elektri roll igapäevaelus, ohutuse reeglid, säästmine. Matemaatika - vooluringi pikkuse mõõtmine ja võrdlemine. Muusika - vooluringimäng, ringmängulaulad, instrumenti palgaldamine ilmakaare järgi. Vene keel ja Ukraina keel - lugemispalad, sõnavara. Eesti keel - lugemispalad (seiklused merel, maailm täis aardeid) ja praktiliselt tegevused. Tööõpetus - kompassi mudeli meisterdamine.

Disain ja kirjaõpetus

Erinevad kirjastiilid; pakendi ja reklaami kujundamine; visuaalne meedia, virtuaalne kultuurikeskkond; tarbeese, tarbekunst; kujundamine, ruumikujundus; erinevad kinda (sokikirjad), esivanemate märgikunst.

Õpilane:

- 1) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi;
- 2) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid oma kogemuse piires;
- 3) kirjeldab erinevaid keskkondi ja ruume; mõistab kunstniku osa esemete kujundamisel;
- 4) nimetab tuntumaid illustreid, põhjendab oma lemmiku ja valikut;
- 6) kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.

Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.

Informaatika - Google Earth, samm-sammult programmeerimine.

Keh kasv - orienteerimine plaani järgi inimeseõpetus - ohutu-, keskkonnasõbralik käitumine looduses.

Matemaatika - plaani koostamine, hulgnurkade ümbermõõdu leidmine.

Muusika - eesti rahvapillid, loodushääled, muusika kuulamine.

Vene keel ja Ukraina keel - kohanime kirjutamine.

Eesti keel - kohanime kirjutamine, lausete moodustamine ja kirjutamine plaani järgi.

Tööõpetus - voolimine plastilist (reljeefsed pildid).

Inglise keel - kohanime kirjutamine.

Tehnikad ja materjalid

Kattevärvidega (guašš jt) maalimine; maalilise pinna saamine õli- ja kriidipastellide-ga; töötamine värvipliatsite ja viltpliatsitega; punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks; papi- ja materjalitrükk; monotüüpia voolimine savist.	Õpilane: 1) võrdleb erinevaid materjale ja värvusi ja nimetab nende nähtavaid ja kombitavaid omadusi õpitu piires; 2) osaleb ühistöös teisi arvestades; 3) kasutab erinevaid õpitud trükkimisviise (materjalitrükk); 4) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi. Refleksioon, analüüs ja kriitika.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid; Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemistvaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Eesti keel - mõistekaardid, lugemispalad, mõistatused. Tööõpetus - erinevatest materjalidest meisterdamine, voltimine. Muusika - laulud, muusikamängud. Vene keel ja Ukraina keel - lugemispalad, mõistatused. Matemaatika - teemakohaste tekstülesannete koostamine.
--	--	--	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Teema „Aastaaegade vaheldumine“ Sügisnäitus, luulekonkurss, mardi-, kadripäev, talvejoonistuste- ja luulekonkurss, jõulukaunistused, jõululaat, aastavahetuse kontsert, aastaaegade õpimapp.	Õpilane: 1) arendab käelisi oskuseid, tutvub iga aastaaja eripäradega ja õpib neid tundma; 2) väljendab kunstilisel viisil iga aastaaja meeleolu, atmosfääri ja ilu; 3) kasutab erinevaid kunstmaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 4) mõistab aastaajade mõju loodusele ja meie meeleolule; 5) arendab tähelepanu ja visuaalset taju;	"Sügisnäitus" ja luulekonkurss: 1. Õpilased loovad oma sügisel inspireeritud kunstiteoseid; 2. Näituse korraldamine, kus õpilased saavad oma töid teistele näidata; 3. Õpilaste tööde analüüs ja arutelu; 4. Õpilased õpivad luuletusi sügise teemal. "Talviste joonistuste- ja luulekonkurss" ning "Jõulukaunistused":

	6) toetab loovust ja eneseväljendust kunstilise loometöö abil; 7) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid; 8) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi.	1. Õpilased loovad talviseid joonistusi ja õpivad luuletusi talve teemal; 2. Õpilased õpivad valmistama erinevaid jõulukaunistusi, nagu jõuluehteid, jõulukaarte või papp dekoratsioone; 3. Õpilased korraldavad näitus, kus eksponeeritakse nende talviseid töid ja jõulukaunistusi; 4. Tööde analüüs ja arutelu: Korraldavad talviste tööde ja jõulukaunistuste üle arutelu ning analüüs; 5. Õpilased jagavad oma ideid ja loomingulist protsessi. Esitavad küsimusi, arutavad tehnikaid ja materjalide kasutamist ja imetlevad teiste õpilaste töid. "Aastaaegade õpimapp": 1. Õpilased loovad kunstiteoseid, kujutades erinevaid aastaaegu; 2. Loodusvaatlused: «Õuesõppe tunnid»; 3. Õpilased jagavad oma kunstilisi ideid ja tehnikaid, arutades aastaaegade kujutamist. Õpilased korraldavad näitus;
Teema „Meeled ja avastamine“ Praktilised töötoad (kooliastmepõhine), ilmavaatluspäevik, plakat, katsed.	Õpilane: 1) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid; 2) ahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid;	Töötuba „Avastuslikud keskkonnad“: Õpilased saavad luua ja katsetada interaktiivseid keskkondi või installatsioone, mis kutsuvad inimesi avastama erinevaid meeli ja kogema kunsti mitmekülgsust (ruumilisi installatsioone, virtuaalset kunsti või kunstiobjekte, mis kutsuvad vaatajaid kaasa mängima ja kogema).

	5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi.	
Teema „Tervislik eluviis“ Teatevõistlused (südamenädal), liikumispäevik, koolikottide kaalumine, jõu ja vastupidavuse testid, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane: 1) mõistab kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas; 2) õpib oma märkmeid kujundama, kasutades erinevaid kirjatüüpe ja värve; 3) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 6) arendab suhtlemisoskust ja digipädevust.	1. Õpilased loovad plakateid, kujutades erinevaid tervislikke toite ja jooke; 2. Õpilased valmistavad kunstiteoseid, mis julgustavad füüsilist aktiivsust ja liikumist; 3. Õpilased. hõlmavat grupikollaazhi, seinamaali või installatsiooni, mis jagab sõnumit tervislikest harjumustest ja heaolust.
Teema „Eestimaa loodus“ Seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriiik“, "Ilmakaared"; esitlus; lauamängu koostamine, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid; 2) liiklusrärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg; 3) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju. 5) arendab suhtlemisoskust, digipädevust ja käeline oskust; 6) tunneb ja teab erinevate loomade, seente, taimede ja nimetusi.	1. Õpilased maalivad maastikke, mis kujutavad Eesti looduse erinevaid osasid, nagu metsad, järved, rannik või maastikud; 2. Õpilased kasutavad looduslikke materjale, nagu lehed, kivid, oksad või sammal, et luua kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti looduse elemente; 3. Õpilased loovad kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti lindude või loomade portreesid. See võib olla joonistus, maal või kollaaž, mis rõhutab Eesti loomastiku mitmekesisust ja ilu; 4. Õpilased uurivad Eesti loodust erinevate valgustingimuste all. Nad maalivad või fotografeeri loodust päikesetõusul või -loojangul, eri aastaaegadel või erinevates valgustatud ja varjutatud kohtades; 5. Õpilased loovad seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriiik“, "Ilmakaared". Õpilased korraldavad näitus.

2.2. II kooliaste

2.2.1. 4. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);- näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine, õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: - rühma- ja grupitööd, mis	Loodusõpetus - temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid. Trükkimine taimedega, maalimine kivide peal jne. Kehaline kasvatus - vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu kunstitegevuse kaudu. „Spordialad ja tervislik eluviis“ kui kunstiõpetuse teema. Muusika - rütm kunstis. Temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal. Tehnoloogia - kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne. Informaatika - visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid,
Ümbruse maastiku kujutamine. Erinevate objektide kujutamine: majad linnas ja maal. Pildiruum- ruumilisuse edastamine. Kompositsioon- tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Figuuri ja portree proportsioonid. Animalistika. Loomade kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kujutamiseõpetus. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni tehnikad ning töövõtted.	Õpilane: - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; - kujutab inimest/loomi erinevas asendis ja tegevuses; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid. - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur jne).		
Värviõpetus			

Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomset); koloriit (soe ja külm).	Õpilane: - segab ja kasutab maalimisel erinevaid toone; - saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; - eristab sooja ja külma koloriiti.	arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. Kultuuriline identiteet: - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. Teabekeskond ja meediakasutus: - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. Tehnoloogia ja innovatsioon: - Kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine;	kaardid, infograafika; illustratsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond, fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne. Eesti keel - kunstitunnid toimuvad eesti keeles, mis soodustab eesti keele omandamist. Terminoloogia, suhtlemisfraasid. Pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine. Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid.
Disain ja keskkond			
Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis. Sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg jne. Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel (võimalusel). Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine. Rahvakunst - tikandid, vöökirjad. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine.	Õpilane: - rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul; - oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; - mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust.		
Vestlused kunstist			
Muuseumide ja galeriide funktsioonid. Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses.	Õpilane kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke.		

		- praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. Tervis ja ohutus: - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult; - arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle. Väärtused ja kõlblus: - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.	
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Päikesesüsteem / Päikesesüsteemi mudeli valmistamine	Õpilane: - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid; - teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; - aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; - suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja	Päikesesüsteemi või kuufaaside plakatide joonistamine ning esitlemine (gruppitöö)

	suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada.	
Maa, gloobus, kaart / Maa mudeli tegemine ja tutvustamine	Õpilane: - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid; - arendab oma teadmised värviõpetuse valdkonnas, katsetab ja proovib.	Värviõpetus: mere- ja ookeanivete maalimine.
Looduskatastroofid / Vulkaani maketi valmistamine	Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid.	Sümmeetria/asümmeetria; kompositsiooni tasakaal – linnad peale maavärinat. Joonistamine.
Inimene / Terviseraja rajamine leppemärkide ja teemakohaste fraasidega	Õpilane: - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	Inimese keha ja näo kujutamine (portree)
Taimed, loomad, seened ja bakterid inimese kasutuses / Fotonäitus “Kevad Eestis”	Õpilane: - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž jne).	Lemmikloomade joonistamine

2.2.2. 5. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine, õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine	
Ümbruse maastiku kujutamine. Erinevate objektide kujutamine: majad linnas ja maal. Pildiruum-r uumilisuse edastamine. Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Figuuri ja portree proportsioonid. Animalistika. Loomade kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kujutamiseõpetus. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.	Õpilane: - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; - kujutab inimest/loomi erinevas asendis ja tegevuses; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid. - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur jne); - teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja töövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast; - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle.		
Värviõpetus			

Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomsetl); koloriit (soe ja külm).	Õpilane: - segab ja kasutab maalimisel erinevaid toone; - saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; - eristab sooja ja külma koloriiti.	(ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. Kultuuriline identiteet: - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne.	
Disain ja keskkond			
Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis. Teabegraafika: sildid, liiklusmärgid, nimetähtede kujundamine, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, internetikeskkond, ehitatud keskkond. Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel (võimalusel). Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine. Eesti ja maailma riikide rahvakunst ja ehituskultuur.	Õpilane: - rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul; - oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; - kavandab enda idee või teose; teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik; - mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; - analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil, initials jne) ja terviklahendust; - märkab, kirjeldab ning mõtestab nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeesemete ning hoonete erinevusi; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot; - kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas;	Teabekeskond ja meediakasutus: - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmäärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. Tehnoloogia ja innovatsioon: - kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. Tervis ja ohutus:	

	- tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.	- tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitleb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult; - arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle.	
Vestlused kunstist			
Kunstimuuseumide külastamine, nähtu põhjal arutelu. Kunstitöötoad. Kunstiteoste analüüs. Erinevad mineviku ja tänapäevakunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad.	Õpilane: - kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot.	Väärtused ja kõlblus: - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.	

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Veekogu kui uurimisobjekt / Maalitud veekogude näitus	- väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	Maalitud veekogude näitus.

Asula elukeskkonnana / Minu koduasula plaani koostamine	- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	Maastikuarhitektuur. Koduasula plaan.
Soo/Õppereisi korraldamine	- väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	Soo lindude ja imetajate kujutamine

2.2.3. 6. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine:	Loodusõpetus - temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid. Trükkimine taimedega, maalimine kivide peal jne
Ümbruse maastiku kujutamine. Erinevate objektide kujutamine: majad linnas ja maal.	Õpilane:	- plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine,	

Pildiruum-ruumilisuse edastamine. Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Figuuri ja portree proportsioonid. Animalistika. Loomade kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kujutamisoõpetus. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted. Kavandamine ja katsetamine kui ideede arendamise protsess.	- hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; - kujutab inimest/loomi erinevas asendis ja tegevuses; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur jne); - teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja töövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast; - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle; - annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis; põhjendab oma arvamust.	protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine, õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: - rühma- ja grupidööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks;	Kehaline kasvatus - vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu kunstitegevuse kaudu. „Spordialad ja tervislik eluviis“ kui kunstiõpetuse teema. Muusikaõpetus - rütm kunstis. Temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal. Tehnoloogia - kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne. Informaatika - visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid, kaardid, infograafika; illustratsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond, fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne. Eesti keel - kunstitunnid toimuvad eesti keeles, mis soodustab eesti keele omandamist. Terminoloogia, suhtlemisfraasid. Pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide
Värviõpetus			

Itteni värviring. Ühe värvi erinevad toonid; kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; kromaatilised/akromaatilised värvid; koloriit. Värv tähendused ja värvipsühholoogia.	Õpilane: - teab mis on Itteni värviring ja milleks seda kasutada; - segab ja kasutab kunstiteoste tegemisel erinevaid toone ja koloriiti; - saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; - eristab sooja ja külma koloriiti; - selgitab värvipsühholoogia tähendused.	- osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. Kultuuriline identiteet: - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne.	kirjutamine. Eesti kunsti ja kultuuriga tutvumine. Vene keel - vene kui maailma kultuuriga tutvumine. Vene kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst. Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid. Ajalugu - Eesti ja maailma kultuurilugu. Ajastud. Sajandid. Ühiskonnaõpetus - ettevõtlikus, koostöö, multikultuursus.
Disain			
Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Teabegraafika: sildid, liiklusmärgid, nimetähtede kujundamine, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, internetikeskkond, ehitatud keskkond. Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel (võimalusel). Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine. Eesti ja maailma riikide rahvakunst ja ehituskultuur.	Õpilane: - rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul; - oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; - kavandab enda idee või teose; teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik; - mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; - analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil, initials jne) ja terviklahendust; - märkab, kirjeldab ning mõtestab nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeesemete ning hoonete erinevusi; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot; - lahendab õpetaja esitatud probleemi, läbides kõiki disainiprotsessi etappe	- kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmäärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. Tehnoloogia ja innovatsioon: - Kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. Tervis ja ohutus: - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitleb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult;	

Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.	ning toetudes õpetaja juhendamisele ja etteantud materjalidele; - rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava; - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.	- arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle. Väärtused ja kõlblus: - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.	
Vestlused kunstist			
Kunstimuuseumide külastamine, nähtu põhjal arutelu. Kunstitöötoad. Kunstiteoste analüüs. Muuseumide ja galeriide funktsioonid. Erinevad mineviku ja tänapäevakunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad.	Õpilane: - kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot; - uurib ja võrdleb kunstiteoseid; - käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab enamasti ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info.		

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Aed ja põld / Koolisisese telesaate tegemine teemal “Põllu harimine ja aiataimede kasvatamine”	Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid	Kõrgtrükk lehtedega

	- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (kõrgrükk, maal, joonistus jne).	
Läänemeri / Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”	Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne); - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle.	Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”
Elukeskkonnad Eestis / Laat “Vanavara väärindamine”	Õpilane: - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle.	Vanavara laada plakati kujundamine
Eesti loodusvarad / Eesti loodusvarade fotonäitus.	Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid;	Kivide peale joonistamine või maalimine

	- visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne); - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle.	
Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis / Konverentsi korraldamine	Õpilane tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.	Konverentsi plakati kujundamine

2.3. III kooliaste

2.3.1. 7. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitleb	Geograafia ja loodusõpetus Temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid. Trükkimine taimedega, maalimine kivide peal jne. Kehaline kasvatus Vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu läbi kunstitegevuse. „Spordialad ja tervislik eluviis“ kui kunstiõpetuse teema. Muusikaõpetus Rütm kunstis. Temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal. Tehnoloogia ja käsitöö Kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria.
Ümbruse kujutamine- tänav, taluõu, kõrghooned. Hoonete välidetallide esile toomine. Pildi muutmine efektsemaks – peegeldus, illusioon, perspektiiv. Asjade kolmemõõtmelisus. Natüürmordi koostamine ja selle järgi joonistamine. Valgus, vari, läige, langev vari. Inimene. Suunatud pilk, näo detailid. Erinevate meeleoludega inimeste väljendamine. Geomeetrilised kujundid sümbolitena.	Õpilane: - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses; - loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; - määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga;		

	- konstrueerib ühe ja kahe koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; - kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel.	kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel.	Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne. Informaatika Visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid, kaardid, infograafika; illustratsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond, fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne. Eesti keel Kunstialaste oskussõnade ja terminite kinnistamine tegevuse kaudu; Eesti kunsti ja kultuuriga tutvumine. Matemaatika Geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid.
Värviõpetus		Kultuuriline identiteet: - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. Teabekeskond ja meediakasutus: - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt.	
Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid. Mõisted „värv“ ja „värvus“.	Õpilane: - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - selgitab mõistete „värv“ ja „värvus“ erinevust.		
Disain ja keskkond			
Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid. Mõisted „värv“ ja „värvus“.	Õpilane: - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - selgitab mõistete „värv“ ja „värvus“ erinevust.		
Kunstimaailm			
Kunstiga seotud elukutsed. Muuseumide, näituste külastamine: arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Erinevate kultuuride tuntumad kunstiteosed. Kunst Eestis ja maailmas - keskajast barokini.	Õpilane: - kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; - määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo -, olustikumaal);		

Rahvakunst -erinevad tikandid esemetel, riietuses.	- suhtub loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitš; virtuaalne kunst.	Tehnoloogia ja innovatsioon: - kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. Tervis ja ohutus: - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitleb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult; - arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle. Väärtused ja kõlblus: - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.	
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Jõulud. Kooli kaunistamine	Õpilane: - teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; - on avatud loomingulistele ideedele; - kavandab, planeerib oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid.	Kooli kaunistamine jõuludeks.

2.3.2. 8. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: - rühma- ja grupid, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine,	Geograafia Temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid. Kehaline kasvatus Vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu läbi kunstitegevuse. Muusika Rütm kunstis. Temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal. Tehnoloogia ja käsitöö Kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne. Informaatika Visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid, kaardid, infograafika; illustratsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond,
Ümbruse kujutamine: realistlik maastikumaal, veekogu. Pildi muutmine efektsemaks – peegeldus, illusioon, perspektiiv. Geomeetrilised vormid: kompositsiooni rajamine geomeetrilistele kujunditele. Valgus, vari. Esemete kujutamine. Natüürmordi koostamine. Inimene: meeleolu väljendus poosiga, kiirskitseerimine, krokii, liikumine.	Õpilane: - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevad objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes. - kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses; - loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; - määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - konstrueerib ühe ja kahe koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; - kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel.		
Värviõpetus			

Valgus, vari, värv: varjud perspektiivis, värvid kui meeleolu väljendus. Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid.	Õpilane: - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - tunneb värvi mõju inimestele.	visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. Kultuuriline identiteet: - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. Teabekeskond ja meediakasutus: - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. Tehnoloogia ja innovatsioon: - kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne.	fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne. Eesti keel Kunstialaste oskussõnade ja terminite kinnistamine tegevuse kaudu ning esmane eneseväljendusoskus; Eesti kunsti ja kultuuriga tutvumine. Matemaatika Joonlauaga mõõtmine, sirkli kasutamine. Geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid.
Disain ja keskkond			
Disaini liigid. Ergonoomika, moodul-süsteemid, sihtgrupp jt mõisted. Looduslikud ja tehiskeskkonnad. Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus ja eetilisus. Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni. Tarbeesemete vormi ja kiri: omaloodud šrifti kujundamine. Pildikeel. Erinevate meediumite väljendusvahendite rakendamine ainesiseselt ja lõimimisel teiste ainetega. Linnakeskkond. Tekstid ja linnaruumis. Infootsing erinevatest teabeallikatest. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse.	Õpilane: - selgitab reklaami eesmärgi ja mõju; - nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri); - kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel.		
Kunstimaailm			

Kunstipärand - Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Traditsiooniline kunst, moodne kunst, kaasaegne kunst. Kunstiteose vaatlus ja analüüs. Kunstimälestised, autorikaitse. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö. Muuseumide, näituste külastamine: arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine.	Õpilane: - kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; - määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo -, olustikumaal).	Tervis ja ohutus: - töövahendite ja instrumentide kasutamine. Väärtused ja kõlblus: - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.	
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Loodusvööndid / Piltsõnastiku koostamine	Õpilane: - on avatud loomingulistele ideedele; - kavandab, planeerib oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid; - kasutab erinevaid teabeallikaid loova mõttetöö j praktilise tegevuse ühendamiseks.	Piltsõnastiku koostamine.
Kultuur / Plakatite konkurss / Esitlused erinevate maade kultuurist	Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid; - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid;	Maaailma riikide vaatamisväärsuste kujutamine.

	- visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	
--	---	--

2.3.3. 9. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine; - joonestamise seod elukutsetega; - võimete ja huvide teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiate, sh õpioskuste omandamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine, õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb	Ühiskonnaõpetusest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega, töö gruppides. Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist. Joonlauaga mõõtmine, sirgli kasutamine. Geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid. Tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist. Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse tähelepanu, motoorikat. Eesti keel Teksti, terminite mõistmine ja kasutamine. Funktsionaalne lugemisoskus ning infokanalite kasutamise oskust.
Kompositsioonialemendid ja teose ülesehitus ruumilises teoses (skulptuur, arhitektuur, disain). Ümbruse kujutamine, erinevate objektide kujutamine. Pildiruum-ruumilisuse edastamine. Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Perspektiiviõpetus.	Õpilane: - tunneb kompositsiooniskeeme. - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; - kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses.		
Disain ja keskkond			
Keskkonadisain, tootedisain, sisekujundus.	Õpilane:		

Joonestamise kasutusala, joonestusvahendid. Standardkirja ja fantaasiakirja kujutamine. Joonise vormistamise reeglid, aksonomeetria kasutusala. Ruumikujundus (skulpturaalsed objektid rühmatööna). Praktiline disain: reklaamsärgi või plakati kujundus. Infootsing erinevatest teabeallikatest. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse. Disaini areng Eestis ja maailmas.	- teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; - analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses; - oskab käsitleda erinevaid joonestusvahendeid, mõõta sirkliga; - oskab vormistada jooniseid, plakateid, kaarte; - oskab lugeda ja joonestada detailide kolmvaateid; - oskab näha vorme ruumiliselt ja kujutada neid pinnal. Oskab sirkli abil joonestada geomeetrilisi objekte ja vorme. - oskab lugeda ehitusjooniseid ja lihtsamaid ise koostada. - oskab teha visandeid, oskab visualiseerida ideid. - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid.	kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine; (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. Kultuuriline identiteet: - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. Teabekeskkond ja meediakasutus: - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt.
Kunstimaailm		
Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevad kunstiliigid (meediakunst ja erinevaid infoallikaid kunsti edastajana). Kunstide seosed (kunsti ja kultuuri seosed kaasajal). Rahvakunst ja selle areng (tänavakunst ja selle mõju	Õpilane: - uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta; - leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt;	

kultuurile). Looming ja autorlus (tuntumad kunstnikud ja nende teosed). Kunstiteoste analüüs, kunstiürituste külastamine, nähtu põhjal arutelu.	- kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke; - kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; - määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo -, olustikumaal); - suhtub loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitš; virtuaalne kunst.	Tehnoloogia ja innovatsioon: - kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised loovtegevused. Tervis ja ohutus: - töövahendite ja instrumentide kasutamine. Väärtused ja kõlblus: - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste väljendamist. Näitustes osalemine; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.	
---	--	---	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Näitus „Eesti kunst“	Õpilane: - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne); - kasutab erinevaid teabeallikaid loova mõttetöö ja praktilise tegevuse ühendamiseks.	Eesti kunstiteoste reproduktsioonide valmistamine ja tööde väljapanek.
Kooli kaunistamine tähtpäevadeks	Õpilane: - teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer;	Kooli kaunistamine tähtpäevadeks.

	- on avatud loomingulistele ideedele; - kavandab, planeerib oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid; - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	
--	---	--

3. Hindamine

Hindamine kunstiainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi kunstija muusika vastu. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatu, kunsti ja muusika ainekavas esitatud õpitulemused ning kooli kehtestatud hindamisjuhised. Hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbrilise hindamise kasutus ja kooliõppekava väliselt, sh mitteformaalhariduses omandatud teadmiste ja oskuste arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas. Hindamise käigus saavad õpilased mitmekülgset tagasisidet oma töökultuuri ja töö ning individuaalse arengu kohta, millega toetatakse nende kujunemist positiivse minapildi ja adekvaatse enesehinnanguga enastjuhtivaiks õppijaiks. Hindamisega luuakse õpilastele võimalusi õppe vältel oma edusamme esile tuua, julgustades neid enda tugevaid külgi kasutama ja uusi oskusi arendama. Õpilastele võimaldatakse eri viise eneseanalüüsiks ja kaaslastelt tagasiside saamiseks ning selle aktseptsimiseks. Õpetaja saab hindamise kaudu teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppe kui ka iseenda pädevuste arendamiseks.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilastele tagasisidet andma. Õpilasele on õppeühiku (õppetegevuste kogum, mis on suunatud samade õpitulemuste saavutamisele) alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamiskriteeriumid. Õpilast suunatakse õppe käigus oma õppimist ja seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ning reflekteerima.

Aineteadmiste ja -oskuste kõrval antakse tagasisidet üldpädevuste arengu ning väärtushoiakute ja -hinnangute kujunemise kohta. Hoiakute kujunemise kohta antakse tagasisidet suunavate ja toetavate sõnaliste hinnangutega. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid pööratakse tähelepanu ka õpilase keelekasutusele, sh kunsti- ja muusikaterminite õigele kasutusele ning õigekirjale, mida arvestatakse hindamisel ülesande eesmärgi ja kokkulepitud hindamiskriteeriumide põhjal.

Hindamisel lähtutakse õppimisele seatud eesmärgist ja hinnatakse seda, mida on õpetatud, rakendades nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostiliselt hinnates selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ning eriomased õpiraskused, et kavandada edasist õppimist ja õpetamist. Erineva keerukusastmega teadmiste, oskuste ja

hoiakute hindamise võimaldamiseks kasutatakse mitmekesiseid hindamisviise ja -vorme. Hindamisvahendi ja -viisi valik sõltub seatud õppe-eesmärkidest ning eeldatavast õpitulemusest.

Kunstiainete valdkonnapädevuse omandamisel on õppe jooksul oluline roll kujundaval hindamisel, mis toetab õpilase eneseusku ja innustab teda oma võimeid arendama. Kujundava hindamise kaudu saab õpilane temale arusaadaval viisil esitatud suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kujundava hindamise rakendamist toetab õppeolukorras tehtud tööde õpilasepoolne dokumenteerimine näiteks kavandite, jooniste, õpimapi, blogina vms.

Kunstiainetes väärtustatakse harjutamist. Õpitulemuste saavutamise toetamise kõrval keskendutakse kujundava hindamise vältel järgmistele aspektidele:

- 1) loovuse arengu toetamine (probleemide märkamine, mõtete voolavus ja paindlikkus, originaalsus, probleemilahendamisoskused, refleksioon);
- 2) huvi ja nii õppest kui ka kunsti- ja kultuurielust aktiivse osavõtu toetamine;
- 3) isikliku sideme loomine ainega ja isikupärase väljenduslaadi otsimine;
- 4) sallivuse areng ja silmaringi avarumine.

Kooli õppekavas kehtestatud hindamisjuhiste järgi võib arvestada tunnist osavõtu aktiivsust ja tunnivälist muusikategevust (nt osalemine koolikooris, orkestris, ansamblis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel, sh muusikaolümpiaadil).

Kokkuvõtvalt hinnatakse üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, lähtudes õppest kui tervikust ja taotletavatest õpitulemustest, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib olla sõltuvalt töö mahust erinev kaal. Hindamiskriteeriumid loob õpetaja õpilasi kaasates kooli kehtestatud hindamisjuhiste põhjal.